นางสาวอริยพร โพธิใส
นิติกร สำนักกฎหมาย

โทษปรับเป็นพินัย : มาตรการใหม่แทนการลงโทษทางอาญา

บทนำ

ตามที่คณะรัฐมนตรีได้ประชุมเมื่อวันอังคารที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ โดยเห็นชอบให้มีการปฏิรูปกฎหมายโดยเปลี่ยนโทษอาญาความผิดเล็กน้อยเป็นโทษปรับเป็นพินัย ทั้งนี้เพื่อให้สอดคล้องกับมาตรา ๗๗ วรรคสาม ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ที่กำหนดให้รัฐพึงกำหนดโทษอาญาเฉพาะความผิดร้ายแรง ประกอบกับแผนปฏิรูปประเทศด้านกฎหมาย ได้กำหนดให้มีการปรับปรุงกฎหมายในการกำหนดโทษทางอาญาให้เหมาะสมกับสภาพความผิด เพื่อมิให้บุคคลต้องรับโทษหนักเกินสมควร ดังนั้น เพื่อให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ดังกล่าว คณะรัฐมนตรีจึงได้มีมติเห็นชอบร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัย พ.ศ. .... ตามที่สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้นำเสนอ ทั้งนี้ เพื่อให้เป็นกฎหมายกลางในการพิจารณาและกำหนดมาตรการสำหรับผู้ที่ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามกฎหมายที่ไม่ใช่ความผิดร้ายแรง และไม่กระทบโดยตรงต่อความสงบเรียบร้อยหรือความปลอดภัยของประชาชนโดยเรียกมาตรการนี้ว่า “ปรับเป็นพินัย” ซึ่งเป็นมาตรการที่กำหนดให้ผู้กระทำความผิดต้องชำระเงินค่าปรับตามที่กฎหมายกำหนดแต่การปรับเป็นพินัยนั้นไม่ใช่โทษปรับทางอาญา และไม่มีการลงโทษจำคุกหรือกักขังแทนค่าปรับ รวมทั้งไม่มีการลงบันทึกในประวัติอาชญากรรมแต่อย่างใด

ดังนั้น คอลัมน์ “สารพันปัญหากฎหมาย” ฉบับนี้ จึงใคร่ขอเสนอเรื่อง **“โทษปรับเป็นพินัย : มาตรการใหม่แทนการลงโทษทางอาญา”** โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้อ่านได้มีความรู้และเข้าใจเกี่ยวกับการหลักเกณฑ์ในการลงโทษปรับเป็นพินัย ตามร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัย พ.ศ. .... ดังนี้

๑. ความเป็นมาของการลงโทษปรับเป็นพินัย

โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๗๗ วรรคสาม ได้บัญญัติให้รัฐพึงกำหนดโทษอาญาเฉพาะความผิดร้ายแรง ประกอบกับแผนปฏิรูปประเทศด้านกฎหมายได้กำหนดให้มีการปรับปรุงกฎหมายในการกำหนดโทษทางอาญาให้เหมาะสมกับสภาพความผิดหรือกำหนดมาตรการลงโทษให้เหมาะสมกับการกระทำความผิด และฐานะของผู้กระทำความผิดเพื่อมิให้บุคคลต้องรับโทษหนักเกินสมควร หรือต้องรับภาระในการรับโทษที่แตกต่างกัน อันเนื่องมาจากฐานะทางเศรษฐกิจที่แตกต่างกัน เนื่องจากกรณีที่กฎหมายกำหนดโทษปรับผู้มีฐานะทางเศรษฐกิจดีย่อมสามารถชำระค่าปรับได้ แต่ผู้มีฐานะยากจนและไม่อยู่ในฐานะที่จะชำระค่าปรับได้ก็จะถูกกักขังแทนค่าปรับอันเป็นการกระทบต่อศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์อย่างรุนแรง นอกจากนี้ เมื่อคำนึงถึงข้อห้ามหรือข้อบังคับที่กฎหมายกำหนดให้ประชาชนต้องปฏิบัติหรือไม่ปฏิบัติแล้ว จะเห็นว่ามีข้อห้ามหรือข้อบังคับจำนวนมากได้รุกล้ำหรือกระทบต่อสิทธิขั้นพื้นฐานหรือสร้างภาระอันเกินสมควรแก่ประชาชน และนับวันจะมีกฎหมายตราออกมากำหนดการกระทำให้เป็นความผิดมากขึ้น หลายกรณีทำให้ประชาชนกลายเป็นผู้กระทำความผิดเพราะรู้เท่าไม่ถึงการณ์ บางกรณีกระทำไปเพราะความยากจนข้นแค้น และเมื่อได้กระทำความผิดแล้วก็ต้องถูกนำตัวเข้าสู่กระบวนการยุติธรรมทางอาญา มีประวัติอาชญากรติดตัวไปตลอดไม่ว่าผู้นั้นจะกระทำความผิดหรือไม่ก็ตาม กระบวนการดังกล่าวนี้ย่อมสร้างมลทินหรือรอยด่างพร้อยให้เกิดแก่ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์อย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ดังนั้นถ้ามีทางใดที่จะป้องกันมิให้ประชาชนต้องเข้าสู่กระบวนการยุติธรรมนั้นได้ก็น่าจะเป็นประโยชน์แก่ประชาชน ทั้งยังเป็นการขจัดความเหลื่อมล้ำในสังคมได้ตามสมควร

แม้ว่าการกำหนดมาตรการอันเป็นโทษที่ผู้กระทำการอันเป็นการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามกฎหมายจะต้องได้รับเป็นสิ่งจำเป็นที่จะต้องมีเพื่อให้กฎหมายมีสภาพบังคับ แต่โทษนั้นไม่จำเป็นต้องใช้โทษทางอาญาเสมอไป นานาประเทศได้เริ่มปรับเปลี่ยนบทลงโทษจากความผิดอาญาเป็นมาตรการอื่นที่มิใช่โทษทางอาญามากขึ้น ดังนั้น จึงสมควรที่ประเทศไทยจะได้พัฒนาแนวทางกฎหมายของไทยให้สอดคล้องกับนานาประเทศ และเกิดประโยชน์แก่ประชาชนยิ่งขึ้น โดยปรับเปลี่ยนโทษอาญาบางประการที่มุ่งต่อการปรับเป็นเงิน เป็นมาตรการปรับเป็นพินัย เพื่อไม่ให้มีสภาพเป็นโทษทางอาญา ในขณะเดียวกันก็เปิดช่องทางให้ศาลใช้ดุลพินิจกำหนดค่าปรับที่ต้องชำระให้เหมาะสมกับสภาพความร้ายแรงแห่งการกระทำ และฐานะทางเศรษฐกิจของผู้กระทำให้สอดคล้องกัน โดยในกรณีที่ผู้กระทำความผิดไม่มีเงินชำระค่าปรับ

อาจขอทำงานบริการสังคมหรือทำงานสาธารณประโยชน์แทนการชำระค่าปรับได้ โดยไม่มีการกักขังแทนค่าปรับดังเช่นในคดีอาญา[๑]

ดังนั้น การเปลี่ยนสภาพบังคับไม่ให้เป็นโทษทางอาญาโดยกำหนดวิธีการดำเนินการขึ้นใหม่เป็นการเฉพาะย่อมจะช่วยทำให้ประชาชนที่ถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดไม่ต้องเข้าสู่กระบวนการยุติธรรมทางอาญา และไม่มีประวัติอาชญากรติดตัวอีกต่อไป การเปลี่ยนแปลงเช่นนี้จะเป็นกลไกทางกฎหมายเพื่อสร้างความเป็นธรรมและขจัดความเหลื่อมล้ำทางสังคมและส่งเสริมการบังคับใช้กฎหมายให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ตามเจตนารมณ์ที่กำหนดในแผนปฏิรูปด้านกฎหมาย และสอดคล้องกับหลักการตามมาตรา ๗๗ และมาตรา ๒๕๘ ค. ด้านกฎหมาย (๑) ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

๒ การกระทำความผิดทางพินัย

๒.๑ ความหมายของความผิดทางพินัย

“ความผิดทางพินัย” คือ การกระทำหรืองดเว้นการกระทำอันเป็นการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย และกฎหมายนั้นบัญญัติให้ต้องชำระค่าปรับเป็นพินัย[๒]

“ปรับเป็นพินัย” คือ การสั่งให้ผู้ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามกฎหมายต้องชำระเงินจำนวนหนึ่งไม่เกินที่กฎหมายกำหนด ซึ่งไม่ใช่โทษทางอาญา

ดังนั้น ค่าปรับเป็นพินัยก็คือเงินค่าปรับที่ต้องชำระให้แก่รัฐ ซึ่งเป็นมาตรการทางกฎหมายที่จะนำมาใช้แทนโทษอาญาสำหรับผู้กระทำความผิดไม่ร้ายแรง และไม่กระทบโดยตรงต่อความสงบเรียบร้อยหรือความปลอดภัยของประชาชน

ผลของการกระทำความผิดทางพินัยนั้นมีเพียงต้องชำระเงินค่าปรับเท่านั้น ไม่มีการจำคุกหรือกักขังแทนค่าปรับ และไม่มีการบันทึกลงในประวัติอาชญากรรมหรือทะเบียนประวัติอาชญากร ทั้งนี้ เพื่อให้สอดคล้องและได้สัดส่วนกับการกระทำความผิดที่ไม่ร้ายแรง

๒.๒. หลักเกณฑ์ในการลงโทษปรับเป็นพินัย

ในการกำหนดค่าปรับเป็นพินัยนั้น ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัย พ.ศ. .... ได้กำหนดหลักเกณฑ์ในการพิจารณาให้เหมาะสมกับสภาพความผิดและกำหนดค่าปรับให้เหมาะสมกับฐานะของผู้กระทำความผิดโดยให้พิจารณาจากระดับความรุนแรงของผลกระทบต่อชุมชนหรือสังคม ผลประโยชน์ที่ผู้กระทำความผิดหรือบุคคลอื่นได้รับจากการกระทำความผิดทางพินัย และสถานะทางเศรษฐกิจของ

[๑] ที่มาของร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัย พ.ศ. .... สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สืบค้นจาก https://www.krisdika.go.th/detail-law-draft-under-consideration-by-the-office-of-the-council-of-state?billCode=241.

[๒] ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัย พ.ศ. .... มาตรา ๓.

ผู้กระทำความผิด ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดไม่อยู่ในฐานะที่จะชำระค่าปรับได้ ศาลมีอำนาจที่จะสั่งให้ทำงานบริการสังคมหรือทำงานสาธารณประโยชน์แทนค่าปรับได้ ถ้าผู้นั้นยินยอม และในกรณีที่บุคคลใดได้กระทำความผิดเพราะเหตุแห่งความยากจนข้นแค้นหรือเพราะความจำเป็นอย่างแสนสาหัสในการดำรงชีวิต ศาลจะกำหนดค่าปรับเป็นพินัยต่ำกว่าที่กฎหมายกำหนดไว้เพียงใดหรือจะว่ากล่าวตักเตือนโดยไม่ปรับเป็นพินัยก็ได้ อันเป็นกลไกทางกฎหมายเพื่อสร้างความเป็นธรรมและขจัดความเหลื่อมล้ำทางสังคม โดยให้เป็นอำนาจศาลที่จะใช้ดุลพินิจได้

ทั้งนี้ ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัย พ.ศ. .... ได้กำหนดหลักเกณฑ์ในการลงโทษปรับเป็นพินัยไว้ในมาตรา ๖ ว่า *"ผู้ใดกระทำความผิดทางพินัยต้องชำระค่าปรับเป็นพินัยตามจำนวนเงินที่เจ้าหน้าที่ของรัฐหรือศาลกำหนดตามวิธีการที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้ ซึ่งต้องไม่เกินจำนวนสูงสุดที่กฎหมายซึ่งบัญญัติเป็นความผิดทางพินัยนั้นบัญญัติไว้เว้นแต่พระราชบัญญัตินี้จะได้บัญญัติไว้เป็นอย่างอื่น"* โดยในการกำหนดค่าปรับเป็นพินัยนั้นให้พิจารณาให้เหมาะสมกับข้อเท็จจริง ดังต่อไปนี้

(๑) ระดับความรุนแรงของผลกระทบที่เกิดขึ้นกับชุมชนหรือสังคมจากการกระทำความผิดทางพินัย และพฤติการณ์อื่นอันเกี่ยวกับสภาพความผิดทางพินัย

(๒) ความรู้ผิดชอบ อายุ ประวัติ ความประพฤติ สติปัญญา การศึกษาอบรม สุขภาพ ภาวะแห่งจิต นิสัย อาชีพ สิ่งแวดล้อม และสิ่งอื่นทั้งปวงเกี่ยวกับผู้กระทำความผิดทางพินัย

(๓) ผลประโยชน์ที่ผู้กระทำความผิดทางพินัยหรือบุคคลอื่นได้รับจากการกระทำความผิดทางพินัย

(๔) สถานะทางเศรษฐกิจของผู้กระทำความผิดทางพินัย

ในกรณีที่บุคคลใดได้กระทำความผิดทางพินัย เพราะเหตุแห่งความยากจนข้นแค้น หรือเพราะความจำเป็นอย่างแสนสาหัสในการดำรงชีวิต จะกำหนดค่าปรับเป็นพินัยต่ำกว่าที่กฎหมายบัญญัติไว้เพียงใดหรือจะว่ากล่าวตักเตือนโดยไม่ปรับเป็นพินัยก็ได้

เมื่อพิจารณาสถานะทางเศรษฐกิจของผู้กระทำความผิดทางพินัยแล้วจะให้ผ่อนชำระก็ได้ และในกรณีที่มีการผ่อนชำระค่าปรับเป็นพินัย หากผู้กระทำความผิดทางพินัยผิดนัดงวดใดงวดหนึ่งโดยไม่มีเหตุอันสมควรให้การผ่อนชำระเป็นอันยกเลิก[๓]

[๓] ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัย พ.ศ. .... มาตรา ๘.

ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดทางพินัยเป็นบุคคลธรรมดา และไม่มีเงินชำระค่าปรับเป็นพินัย ผู้นั้นอาจยื่นคำร้องเพื่อขอทำงานบริการสังคมหรือทำงานสาธารณประโยชน์แทนค่าปรับเป็นพินัยได้ การยื่นคำร้องให้ยื่นต่อศาลที่พิจารณาคดีนั้น ในกรณีที่ไม่มีการยื่นคำร้องดังกล่าว หากปรากฏต่อศาลในขณะที่พิพากษาว่าผู้กระทำความผิดทางพินัยอยู่ในเกณฑ์ที่จะทำงานบริการสังคมหรือทำงานสาธารณประโยชน์ได้ และผู้นั้นยินยอมศาลจะสั่งให้ผู้นั้นทำงานบริการสังคมหรือทำงานสาธารณประโยชน์แทนค่าปรับเป็นพินัยก็ได้ แต่หากผู้กระทำความผิดทางพินัยฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งหรือเงื่อนไขที่ศาลกำหนด ศาลจะเพิกถอนคำสั่งและออกหมายบังคับคดีเพื่อยึดทรัพย์สินและอายัดสิทธิเรียกร้องในทรัพย์สินของผู้นั้นเพื่อใช้ค่าปรับเป็นพินัยก็ได้[๔] โดยให้หักจำนวนวันที่ทำงานมาแล้วออกจากค่าปรับเป็นพินัย

๓. กระบวนการปรับเป็นพินัย

สำหรับกระบวนการปรับเป็นพินัยนั้น ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัย พ.ศ. .... ได้กำหนดหลักเกณฑ์การปรับเป็นพินัยไว้ ดังนี้

(๑) ในชั้นเจ้าหน้าที่ของรัฐ[๕] กล่าวคือ เมื่อมีเหตุอันควรสงสัยหรือมีการกล่าวหาหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐพบเห็นว่ามีการกระทำความผิดทางพินัย ไม่ว่าความผิดทางพินัยนั้นจะเกิดขึ้นในท้องที่ใด ให้เจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้องดำเนินการ ดังนี้[๖]

๑) แสวงหาข้อเท็จจริงและรวบรวมพยานหลักฐานเกี่ยวกับการกระทำความผิด

๒) ให้โอกาสผู้ถูกกล่าวหาได้ชี้แจงหรือแก้ข้อกล่าวหาตามสมควร

๓) เมื่อพิจารณาแล้วเห็นว่ามีการกระทำความผิดให้มีหนังสือแจ้งให้ผู้กระทำความผิดชำระค่าปรับเป็นพินัย โดยระบุพฤติการณ์แห่งความผิด จำนวนเงินค่าปรับ ระยะเวลาที่ต้องชำระ และแจ้งให้ทราบถึงสิทธิและวิธีการแก้ข้อกล่าวหา

๔) เมื่อผู้กระทำความผิดชำระค่าปรับเป็นพินัยภายในระยะเวลาที่กำหนดแล้ว ให้ความผิดทางพินัยเป็นอันยุติ

๕) ในกรณีที่ไม่มีการชำระค่าปรับเป็นพินัยภายในระยะเวลาที่กำหนด ไม่ว่าจะมีการแก้ข้อกล่าวหาหรือไม่ก็ตาม ให้เจ้าหน้าที่ของรัฐสรุปข้อเท็จจริง ข้อกฎหมาย พยานหลักฐาน และส่งสำนวนให้พนักงานอัยการเพื่อดำเนินการฟ้องคดีต่อศาลต่อไป

---

[๔] ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัย พ.ศ. .... มาตรา ๙.

[๕] **"เจ้าหน้าที่ของรัฐ"** หมายถึง พนักงานเจ้าหน้าที่ เจ้าพนักงาน นายทะเบียน หรือคณะบุคคล และเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เรียกชื่ออย่างอื่น บรรดาที่กฎหมายกำหนดให้มีอำนาจในการดำเนินการปรับเป็นพินัย.

[๖] ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัย พ.ศ. .... มาตรา ๑๗ มาตรา ๑๘ มาตรา ๑๙ และมาตรา ๒๑.

ในการแสวงหาข้อเท็จจริงและรวบรวมพยานหลักฐานเกี่ยวกับการกระทำความผิด เจ้าหน้าที่ของรัฐมีอำนาจเท่าที่กฎหมายแต่ละฉบับกำหนดไว้เท่านั้น ร่างพระราชบัญญัตินี้มิได้ให้อำนาจเพิ่มเติมและมิได้กำหนดให้เจ้าหน้าที่ของรัฐมีอำนาจจับคุมหรือควบคุมตัวผู้กระทำความผิดอย่างเช่นพนักงานสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา เนื่องจากจะเป็นการไม่สอดคล้องและไม่ได้สัดส่วนกับความผิดที่ไม่ร้ายแรง

(๒) ในชั้นพนักงานอัยการ เมื่อพนักงานอัยการได้รับสำนวนคดีความผิดทางพินัยจากเจ้าหน้าที่ของรัฐแล้ว หากพนักงานอัยการเห็นควรสั่งฟ้องให้ฟ้องคดีต่อศาล โดยไม่ต้องนำตัวผู้กระทำความผิดไปเพื่อยื่นฟ้องด้วย แต่ในกรณีที่พนักงานอัยการสั่งไม่ฟ้อง ให้แจ้งไปยังหัวหน้าหน่วยงานของรัฐทราบพร้อมทั้งเหตุผล หากหัวหน้าหน่วยงานของรัฐไม่เห็นด้วยกับคำสั่งของพนักงานอัยการ ให้ทำความเห็นแย้งเสนอไปยังผู้ดำรงตำแหน่งเหนือพนักงานอัยการที่มีคำสั่งเพื่อวินิจฉัยชี้ขาด[๗]

(๓) ในชั้นศาล กำหนดให้ศาลจังหวัดเป็นศาลที่มีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีความผิดทางพินัย เว้นแต่ในเขตกรุงเทพมหานครจะให้เป็นอำนาจของศาลอาญา และกำหนดให้วิธีพิจารณาคดีเป็นไปตามข้อบังคับของประธานศาลฎีกาโดยความเห็นชอบของที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา โดยกำหนดให้การออกข้อบังคับต้องคำนึงถึงความสะดวก รวดเร็ว เป็นธรรม และไม่เป็นภาระแก่ผู้ที่เกี่ยวข้องจนเกินสมควร และกำหนดให้ผู้กระทำความผิดมีสิทธิอุทธรณ์คำพิพากษาได้เฉพาะปัญหาข้อกฎหมายเท่านั้น และคำพิพากษาของศาลชั้นอุทธรณ์ถือเป็นที่สุด[๘] ทั้งนี้เพื่อลดขั้นตอนและความยุ่งยากในกระบวนการพิจารณาคดีความผิดทางพินัย เพื่อให้การพิจารณาสิ้นสุดได้รวดเร็วและไม่เป็นภาระงบประมาณของประเทศจนเกินสมควร เนื่องจากเป็นเพียงความผิดไม่ร้ายแรงและมีเพียงการปรับเป็นเงินเท่านั้น ไม่มีโทษจำคุก

เมื่อศาลมีคำพิพากษาให้ชำระค่าปรับเป็นพินัย หากผู้กระทำความผิดไม่ชำระค่าปรับภายในเวลาที่ศาลกำหนด ศาลมีอำนาจออกหมายบังคับคดีเพื่อยึดทรัพย์สินหรืออายัดสิทธิเรียกร้องในทรัพย์สินของผู้ต้องคำพิพากษาเพื่อใช้ค่าปรับเป็นพินัย[๙] โดยจะไม่มีการกักขังแทนค่าปรับดังเช่นในคดีอาญา และก่อนที่ศาลจะมีคำพิพากษาเป็นที่สุดไม่ว่ากระบวนการพิจารณาอยู่ในชั้นของพนักงานอัยการหรือชั้นศาล หากผู้กระทำความผิดชำระค่าปรับเป็นพินัยครบตามจำนวนที่เจ้าหน้าที่ของรัฐกำหนด

[๗] ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัย พ.ศ. .... มาตรา ๒๓.
[๘] ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัย พ.ศ. .... มาตรา ๒๕.
[๙] ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัย พ.ศ. .... มาตรา ๒๗.

คดีความผิดทางพินัยเป็นอันยุติ[๑๐] ทั้งนี้ ห้ามมิให้หน่วยงานของรัฐบันทึกการกระทำความผิดทางพินัยของบุคคลใดรวมไว้ในบันทึกประวัติอาชญากรรมหรือในฐานะเป็นประวัติอาชญากรรม[๑๑]

บทสรุป

โดยที่ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัย พ.ศ. .... เป็นกฎหมายที่ออกแบบมาเพื่อนำมาใช้กับความผิดที่ไม่ร้ายแรงเพื่อให้เหมาะสมกับลักษณะความผิด ลักษณะของผู้กระทำความผิด และลักษณะของโทษ ซึ่งมีความแตกต่างจากการกระทำความผิดในทางอาญาที่เป็นการกระทำความผิดที่ร้ายแรงเนื่องจากกระทบโดยตรงต่อความสงบเรียบร้อยหรือความปลอดภัยของประชาชน ซึ่งหากร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ได้ผ่านการพิจารณาของรัฐสภาและได้ประกาศใช้เป็นกฎหมายแล้วก็จะเป็นประโยชน์ต่อประชาชน ในการที่จะได้รับโทษที่เหมาะสมและได้สัดส่วนกับระดับความผิดและสถานะทางเศรษฐกิจของตน โดยเป็นโทษที่ไม่มีผลกระทบต่อชีวิต หน้าที่การงาน และไม่ทำให้เสื่อมเสียประวัติเพราะไม่มีการบันทึกลงในประวัติอาชญากรรมแต่อย่างใด

นอกจากร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ต่อประชาชนแล้วยังเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องกับการลงโทษปรับทางอาญา โดยการนำการปรับเป็นพินัยมาใช้แทนโทษอาญา ซึ่งจะทำให้รัฐประหยัดงบประมาณและทรัพยากรได้เป็นอย่างมาก เนื่องจากมีการลดขั้นตอน ลดความยุ่งยากซับซ้อน และไม่ต้องใช้กระบวนพิจารณาเต็มรูปแบบดังเช่นในคดีอาญา อันจะเป็นการแบ่งเบาภาระของบุคลากรในกระบวนการยุติธรรมทางอาญา และลดการนำคดีขึ้นสู่ศาล ทำให้มีเวลาให้แก่คดีอาญาที่ยุ่งยากซับซ้อนได้มากขึ้น นอกจากนี้ การที่ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้กำหนดให้เจ้าหน้าที่ของรัฐเป็นผู้ที่มีบทบาทหลักในการดำเนินการปรับเป็นพินัย ยังเป็นการแบ่งเบาภาระของพนักงานสอบสวนในคดีเล็กน้อย ทำให้พนักงานสอบสวนมีเวลาทุ่มเทให้แก่คดีที่มีความยุ่งยากซับซ้อนมากขึ้น

แต่อย่างไรก็ตาม การที่ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัย พ.ศ. .... อันเป็นกฎหมายที่ตราขึ้นตามหมวด ๑๖ การปฏิรูปประเทศ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ และเป็นกฎหมายที่มีหลักการใหม่ต่างจากเดิมที่เคยมีมา ดังนั้น อาจจะต้องมีการแก้ไขกฎหมายฉบับอื่น ๆ ที่มีบทบัญญัติเกี่ยวกับโทษปรับทางอาญาที่ไม่ใช่ความผิดร้ายแรงให้เป็นความผิดทางพินัย เพื่อให้สอดคล้องกับกฎหมายฉบับนี้ และต้องประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนได้เข้าใจในหลักการของกฎหมายฉบับนี้ต่อไป

[๑๐]ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัย พ.ศ. .... มาตรา ๒๔.
[๑๑]ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัย พ.ศ. .... มาตรา ๓๑.